

Behandling av patienter med binjurebarksvikt (Addisons sjukdom) i samband med endoskopisk undersökning

Förändringar sedan föregående version

Detta är ett nytt dokument.

Sammanfattning

Patienter med binjurebarksvikt (Addisons sjukdom) som ska genomgå gastroskopi eller koloskopi behöver extra substitution av hydrokortison i samband med undersökning. Detta dokument beskriver i detalj hur det ska gå till.

Bakgrund och syfte

Substitutionsbehandling med kortikosteroid är livsviktigt för patienter med binjurebarksvikt. I samband med stress ökar behovet och dosjustering av ordinarie behandling är ofta aktuell.

Endoskopiska undersökningar är ett stressmoment och terapeutiska åtgärder vid endoskopisk undersökning kan likställas med mindre operativa ingrepp.

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att patienter med binjurebarksvikt och som ska genomgå endoskopisk undersökning/åtgärd substitueras på ett adekvat sätt.

Utförande

I samband med remissbedömning och tidbokning ska ansvarig läkare vid endoskopienheten ordinera enligt nedan.

Planeringssjuksköterska vid endoskopienheten kontaktar patienten avseende dosökning via meddelande i kallelse eller per telefon.

Gastroskopi

Ordinarie dos av peroral hydrokortison på undersökningsdagen.

På endoskopimottagningen ges 100 mg intravenös hydrokortison intravenöst i anslutning till att undersökningen påbörjas.

Dagen efter undersökningen dubbleras ordinarie dos av peroral hydrokortison om patienten inte känner sig återställd. I annat fall ordinarie dosering.

Koloskopi

Dagen före undersökningen ska patienten laxera (dos 1) och då ska ordinarie dos av peroral hydrokortison dubbleras.

På undersökningsdagen (laxering, dos 2) dubbleras också ordinarie dos.

På endoskopimottagningen ges 100 mg intravenös hydrokortison intravenöst i anslutning till att undersökningen påbörjas.

Fortsätter det vara diarré någon dag efter genomgången undersökning ska dosen av peroral hydrokortison dubbleras även dessa dagar.

Sigmoideoskopi

Ordinarie doser av peroral hydrokortison.

Inget behov av injektion intravenös hydrokortison.

Arbetsgrupp

Anders Lasson, överläkare, medicinkliniken, Södra Älvsborgs sjukhus

Detlef Hess, överläkare, medicinkliniken, Södra Älvsborgs sjukhus

Gunhild Emrén, överläkare, medicinkliniken, Södra Älvsborgs sjukhus

Källförteckning

Nieman Lynnette K, DeSantis A. Treatment of adrenal insufficiency in adults [Internet]. UpToDate (2024). [Treatment of adrenal insufficiency in adults - UpToDate](#) (2025-08-25).

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Anders Lasson, (andla1),

Granskad av: Detlef Hess, (dethe), Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-980

Version: 1.0

Giltig från: 2026-08-06

Giltig till: 2028-08-03